

SZÉCHENYI 2020

Megyei Esélyteremtő Paktum

Somogy Megyei Önkormányzat

EFOP-1.6.3-17-2017-00006

Somogy megyei felzárkózás-politikai együttműködések
támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz
kapcsolódóan

2020. december

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

1. Bevezetés.....	3
2. Megyei Esélyteremtő Paktum alapját képező SZÚT alapján készült járási helyzetkép.....	5
2.1. Barcsi járás.....	6
2.2. Nagyatádi járás.....	9
2.3. Csurgói járás.....	11
2.4. Tabi járás.....	14
2.5. Kaposvári járás.....	18
2.6. Fonyódi járás.....	23
2.7. Marcali járás.....	26
2.8. Siófoki járás.....	30
3. Megyei Esélyteremtő Paktum.....	33

1. Bevezetés

A Somogy Megyei Önkormányzat a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal közösen pályázati kérelmet nyújtott be 2017-ben az EFOP-1.6.3-17 azonosítószámú megyei felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan című felhívásra. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2017. október 10-i döntése értelmében támogatásra érdemesnek tartotta a pályázati koncepciót és 3 éves megvalósítására 75 millió Forintot biztosít.

A projekt alapvető célja: megyei szintű koordinációs és konzultációs rendszer kialakítása annak érdekében, hogy a felzárkózás-politikai együttműködések megyei szinten is kialakuljanak, rendszeressé váljanak, és esélyteremtő módon hassanak vissza az egyes települések lakosságának életére, növelve a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A pályázat rész célja:

- új együttműködések generálása területi szinten jelentkező, az esélyegyenlőséget és felzárkózást érintő speciális problémák megoldására, szolgáltatáshiányok kiküszöbölésére,
- megyei szinten a hátrányos helyzetű célcsoportokat érintő beavatkozások összehangolása,
- a megyék kapacitás és szervezetfejlesztése a felzárkózás-politika területi szintű koordinációjának kialakítása érdekében.

Somogy megye területe 6 035 km², amely az ország területének 6,49%-a, ez alapján az ország nagyobb területű megyéi közé tartozik. Somogy megyében 246 település van, mely közül 1 megyei jogú város, 13 város és 232 község, nagyközség. A KEKKH 2020. január 1-jei koréves népességadat kimutatása szerint 318 610 fő lakik a megyében, az ország népességének 31,8%-a, így az ország legritkábban lakott megyéje. Az Európai Unió NUTS területi osztályozási rendszere alapján a NUTS3. szintet képviseli. A megye településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt a kistelepülések magas aránya jellemző. A településszerkezet aprófalvas, a települések közel 50%-a 500 lakos alatti törpe- és aprófalva, de a városok között is dominálnak a kisebb mértékű települések. Somogy megye népesedési viszonyai az országos átlagnál kedvezőtlenebbül alakulnak, melyben alapvető szerep jut a térség aprófalvas településszerkezetének. Az ország Európai Unió csatlakozása óta is folyamatosan csökken a megye lakóinak száma, mely 2004 és 2012 között 18 215 fővel csökkent. A megyében az élve születők számának csökkenése az elmúlt tíz évben folyamatos. A népességfogyást tovább erősíti a lakosság elvándorlása, mely 2003 óta folyamatosan negatív belföldi vándorlási különbözetet mutat. Mindezek eredményeképpen a népességfogyás az országos átlagot meghaladó. A Dél-dunántúli régió három legjellemzőbb nemzeti illetve etnikai kisebbsége a német, a horvát és a cigány. Országos összehasonlításban ez utóbbi az Észak-Magyarországi és az Észak-Alföldi régió után a Dél-Dunántúlon a legmagasabb. Somogy megye vonatkozásában elsősorban a cigányság aránya magas. A Magyarországon élő cigányok közel 5%-a él a megyében.

Ezen jellemzők miatt kiemelten fontos Somogy megyében a települések ellátottságának feltérképezése, a források összehangolása, az együttműködés erősítése, melyben a Somogy Megyei Önkormányzatnak feladataihoz illeszkedően kiemelkedő szerepet kell vállalnia. A projekt célcsoportjainak szükségletei szerint a munkához jutást, az oktatás és képzést, valamint a társadalmi befogadást is erősíteni szükséges, hogy felzárkózásuk megvalósuljon. Az együttműködéseknek helyi szinten kell megvalósulniuk, a szubszidiaritás elve mentén a problémákat ott kezeljük, ahol vannak.

Ezen célkitűzések mentén indítottuk meg a megyei koordinációt a társadalmi felzárkózás érdekében. Első lépésként a Szolgáltatási Út Térkép terepmunkája indult meg párhuzamosan a Felzárkózási Fórum munkájával, így a helyi igényeket a megyei szereplőkkel konzultálva haladtunk a hiányok és jó gyakorlatok feltérképezésén. Járási szinten, a Szolgáltatási Út Térkép segítségével beazonosítottuk a települési hiányokat, erősségeket lehetőségeket és veszélyeket, az így kapott adatokat használtuk fel a Megyei Esélyteremtő Paktum együttműködéseinek kialakításához.

2. Megyei Esélyteremtő Paktum alapját képező SZÚT alapján készült járási helyzetkép

A SWOT analízis segítségével megpróbáltuk feltérképezni, megismerni és beazonosítani azokat a helyi szükségleteket, helyi igényeket, amelyek a megye járásaira jellemzőek.

A vizsgálandó beavatkozási területek: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 24§, 25§,26§, 27§, 28§, 29§, 30§, meghatározott területek, összhangban a Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia célrendszerével:

- Foglalkoztatás
- Szociális biztonság és egészségügy
- Lakhatás
- Oktatás és képzés
- Áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele

A vizsgálandó célcsoportok: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 31§/2 meghatározott célcsoportok: hátrányos helyzetű társadalmi csoportok:

- Nők,
- Mélyszegénységben élők, romák,
- Fogyatékkal élő személyek,
- Gyermekek
- Idősek

Az analízist megelőzte a települési polgármesterekkel készült interjúk. Az interjúk kérdéssorát a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Intézkedési terve és a Helyi Esélyegyenlőségi Programokban megfogalmazottakat figyelembe véve készítettük el. A személyes találkozások során kapott információk elemzését kiegészítettük a TeiR Szocair járásra vonatkozó adataival valamint a járás bűnügyi statisztikájával, amelyet a Belügyminisztérium és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával létrejött Prevenációs Bűnözési-Statisztikai Adattár (PRE-STAT) térinformatikai alkalmazás segítségével készítettük el. A SWOT analízis lehetőséget biztosít arra, hogy a további felzárkózási beavatkozások irányait meghatározza és segítse a későbbiekben a szolgáltatás hiányok felszámolását. Alapul szolgálhat a beavatkozásokhoz szükséges, a Fórum tagok által létrehozandó új együttműködések, a Megyei Esélyteremtő Paktum létrehozásához.

2.1. Barcsi járás

Erősségek

- aktív egyházi szerep a helyi felzárkózás-politikai beavatkozások végrehajtásában (szabadidő-szervezés, önkéntesség, étkezés biztosítása, rászorulóknak tábor szervezés)
- a közmunkaprogram keretében, helyi szükségletek ellátására saját gazdálkodás, kertészet működtetése, rendezett településkép kialakítása
- falubusz igénybevétele a napi tevékenységek során közfeladat ellátására a pályázati elszámolásnak megfelelően, sokszor a célcsoport igényeihez igazodva
- iparűzési adó jelentős a kőolaj és földgáz készlet kitermeléséből
- aktív nemzetiségi önkormányzatok (horvát és német)
- ingyenes gyermekétkeztetés
- családsegítő munkájának eredményeként, a vonatkozó jogszabályok szerint a rászorulóknak hozzájutnak a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz
- aktív közösségi életet támogató szolgáltatások (Jó kis hely)
- hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozása (Csányi Alapítvány tehetséggondozó, Arany János tehetséggondozó program,

Gyengeségek

- bővülő kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok ellátásához falubuszok beszerzéséhez saját forrás nem áll rendelkezésre
- sok a nem hasznosított, gazdálkodásra alkalmas földterület és porta
- erősítendő a roma nemzetiségi önkormányzatok közösségi szerepvállalása
- hiányos a Család és Gyermejjóléti Szolgálatok humán erőforrása
- kisgyermek ingázása a falubusz nélküli településeken problémát okoz
- a település nem rendelkezik erőforrással a családok társadalmi szerepének megerősítéséhez, családi kohézió növeléséhez, és az ezt segítő szolgáltatásokhoz (mentorálás, mentálhigiénés szakember), a szabadidős szolgáltatások megszervezéséhez (sport, kultúra)
- nem jellemzők az iskolai lemorzsolódást megelőző programok
- kevés a hátrányos helyzetű - sajátos nevelést igénylő gyerek életminőségét javító, tanulást támogató gyógyászati segédeszközök beszerzésének lehetősége, kölcsönzés lehetősége
- közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani

- Útravaló)
- erős a sporttevékenyégek közösségépítő ereje
  - felzárkózási mentorhálózat működik
  - szabad hozzáférésű digitális végpontok kialakítása
  - digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése minden korosztálynak
  - rendszeres szűrővizsgálatok szervezése
  - sok jól bevált gyakorlattal rendelkeznek a települések (lakásfenntartási támogatás elvárásokkal, idősekre való odafigyelés, aktív közösségi élet)
  - betelepült, külföldi lakosok mentalitásának pozitív hatása (önkéntesség, szemlélet- és attitűdváltozás)
- jellemző a roma lányok korai, végzettség nélküli iskolaelhagyása
  - magas a helyettesítéssel megoldott háziiorvosi praxisok száma
  - turisztikai fejlesztések, a helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg
  - kialakulatlan a települések közti együttműködés
  - nincs elegendő forrás az egészséges ivóvíz ellátás megoldására
  - megoldatlan az egyedülálló időskorúak elhelyezése és ellátása
  - alacsony fokozatú, nem energia hatékony a lakóingatlan állomány nagy része

Lehetőségek

- helyi és térségi turisztikai lehetőségek fejlesztése (kerékpárút, szálláshely, tematikus programok)
- különböző szakterületi stratégiák összehangolása (felzárkózás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, lakhatás, szociális szolgáltatások)
- helyi jó gyakorlatok, egymás

Veszélyek

- az országos kompetencia mérés eredményei alapján, az országoshoz képest alacsonyabbak a járási adatok
- egészségügyi alapellátásban magas a betöltetlen és kiöregedő háziiorvosi praxisok száma
- bizonytalan a hazai és nemzetközi forrásokból megvalósult pályázatok

- kultúrájának megismertetése a többi település számára (idősekre való odafigyelés, mintakert)
- hatékony szolgáltatásszervezés a települések együttműködésének kihasználásával
  - bűnmegelőzés, ehhez kapcsolódóan prevenció és tájékoztatás
  - lakosság ellátását biztosító szolgáltatás-portfólió bővítése (egészségügyi, szabadidős, szociális)
  - szolgáltatások eléréséhez szükséges mobilitás támogatása (foglalkoztatás, oktatás, közszolgáltatások)
  - "humán erőforrás mobilitás támogatása, ösztönzése (pl.: lakhatási támogatás) ,,
  - pályázati vagy hitelforrások az alábbi problémák megoldására: energiahatékonysági programok, ivóvíz minőség javító program, üres ingatlanok szociális bérlakássá alakítása, szegregátumok felszámolása komplex beavatkozásokkal
  - "a korábbi beavatkozások fenntarthatóságának biztosítása: Biztos Kezdet Gyerekház / Bölcsőde – óvodai ellátás / tanoda program / szabadidő szervezés, Jó kis hely program, iskolai lemorzsolódást megelőző programok"
  - önkormányzati épületek felújítása, hasznosításához külső forrás biztosítása
- hosszútávú fenntarthatósága
- előregedő és fogyó népesség, az időskorúak ellátása részben megoldott, a későbbiekben sok új kihívásnak kell megfelelni
  - munkaerő, munkaképes személyek számának csökkenése (elvándorlás)
  - mélyszegénység újratermelődése
  - szegregátumok bővülése
  - foglalkoztatási mobilizáció hiánya illetve a közlekedési nehézségek akadályozzák a felzárkózást
  - az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők foglalkoztatása nehezen megoldható
  - a pályázattal támogatott szabad hozzáférésű digitális végpontok működése a kötelező fenntarthatósági időt követően problémás
  - megélhetési bűnözés

2.2. Nagyatádi járás

ERŐSSÉGEK

- saját gazdálkodás – kertészet (Nagykorpád, Bolhás, Háromfa, Tarany, Rinyabesenyő)
- falubusz – sok feladatot lát el, sok mindenben támogatja a lakosságot
- turisztika és annak fejlesztése (Nagyatád, Segesd, Ötvöskónyi, Kaszó, Kisbajom)
- egyházi élet megléte és erős szerepe
- kiemelkedően jól működik több civil szervezet
- rendőrségi őrszobák helyben megléte és feladatellátása, javuló közbiztonság
- feltételhez kötött lakásfenntartási támogatás

LEHETŐSÉGEK

- önkormányzati tulajdonú üres épület – felújítás, szociális bérlakás, szociális otthon
- földművelés, önellátás
- meleg vizes fürdő (Nagyatád)
- 68-as út megépülése jó hatással lesz a munkahelyekre, és az utak állapotára
- turisztikai lehetőségek (Nagyatád,

GYENGESÉGEK

- körjegyzőséggel nem valós az együttműködés
- rossz állapotban lévő utak
- sok, kihasználatlan, üresen álló ingatlan
- időskorúak ellátása nem megoldott
- közösségi érdektelenség
- a lakosság adatai a járásnál vannak-nehézségek az információ áramlása
- közlekedés – ritka menetrendszerinti járatok, a csatlakozások nincsenek összehangolva ()
- aluliskolázottság, lemorzsolódás
- tűzifa kiosztás megszüntetése (Tarany)
- sokan nem a helyi óvodákba íratják a gyerekeket (Tarany, Segesd, Somogyszob, Beleg)

VESZÉLYEK

- felnőttoktatás hiányosságai, nem piacképes tudás
- közfoglalkoztatás szabályai: felnőttoktatásban részt vett emberek nem vehetnek részt közfogiban, csak 3 sikertelen állásjelentkezést követően; a végzettség a bérezésnél nem számít, foglalkoztathatóság esetén viszont igen

- Segesd, Ötvöskónyi, Kaszó,
Kisbajom) borászat, lovarda,
horgászat
- Lakásfenntartási támogatás feltételhez kötve (Beleg, Görgeteg)
  - bor és termelésének lehetősége (Tarany, Ötvöskónyi)
  - felnőttoktatásban részt vevő emberek és szakma tanulása
- helyben található munkahelyek hiánya pl: közmunkások hiánya
  - roma lakosság számának növekedése – a falusi élet veszélye
  - megszűnt az emberek között a kommunikáció, mióta a tv jelen van az életükben – nincs igény a közösségi programokra
  - sokan nem a helyi óvodákba íratják a gyerekeket (Tarany, Segesd, Somogyszob, Beleg)
  - a hiányzó anyagi források miatt kiváló fejlesztési lehetőségek maradnak el

2.3. Csurgói járás

ERŐSSÉGEK

- a közmunkaprogram keretében, helyi szükségletek ellátására saját gazdálkodás, kertészet működtetése, rendezett településkép kialakítása
- ingyenes gyermekétkeztetés
- családsegítő munkájának eredményeként, a vonatkozó jogszabályok szerint a rászorulóknak hozzájutnak a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz
- erős a sporttevékenyégek közösségépítő ereje (aktív sportélet (kézilabda, labdarúgás))
- felzárkózási mentorhálózat működik
- szabad hozzáférésű digitális végpontok kialakítása
- digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése minden korosztálynak
- rendszeres szűrővizsgálatok szervezése (Jól szervezeten működik a Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ, és a kistérség szociális ellátó intézményei (Berzencei Szeretet Szoc.Otthon; Gyékényesi Gondozási Kp.; Napsugár Szoc.Intézm.)
- erős mikro,-és kistérségi társulások, amely megkönnyíti a hétköznapi teendőit.

GYENGESÉGEK

- a munkaerő-piaci sikertelenségben nagy szerepe van a közlekedésbeli hiányosságoknak.
- rossz állapotban lévő utak.
- erősítendő a roma nemzetiségi önkormányzatok közösségi szerepvállalása
- a települések nem rendelkeznek erőforrással a családok társadalmi szerepének megerősítéséhez, családi kohézió növeléséhez, és az ezt segítő szolgáltatásokhoz (mentorálás, mentálhigiénés szakember), a szabadidős szolgáltatások megszervezéséhez (sport, kultúra)
- kevés a hátrányos helyzetű - sajátos nevelést igénylő gyermek életminőségét javító, tanulást támogató gyógyászati segédeszközök beszerzésének lehetősége, kölcsönzés lehetősége
- közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani
- jellemző a roma lányok korai, végzettség nélküli iskolaelhagyása
- turisztikai fejlesztések, a helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg
- alacsony fokozatú, nem energiahatékony a lakóingatlan

- meglévő munkásjáratok állomány nagyrésze
kompenzálják a közlekedés
hiányosságait.
- jelentős gyógynövény, fenyő-és
gesztenye forrásvidék.
- erős hagyományörző szokások.
- nagy múltú oktatási intézmények.

LEHETŐSÉGEK

- természeti kincsekre és történelmi
adottságokra épülő turisztikai
fejlesztések (búvártó, horgászto,
arborétum, állatsimogatók, vadászat,
melegvizes források, turistautak,
kerékpárutak, kastély hasznosítása,
lovagi torna)
- különböző szakterületi stratégiák
összehangolása (felzárkózás,
foglalkoztatás, egészségügy, oktatás,
lakhatás, szociális szolgáltatások)
- hatékony szolgáltatásszervezés a
települések együttműködésének
kihasználásával
- bűnmegelőzés, ehhez kapcsolódóan
prevenció és tájékoztatás
- lakosság ellátását biztosító
szolgáltatás-portfólió bővítése
(egészségügyi, szabadidős, szociális)
- szolgáltatások eléréséhez szükséges
mobilitás támogatása (foglalkoztatás,
oktatás, közszolgáltatások)
- "humán erőforrás mobilitás

VESZÉLYEK

- az országos kompetencia mérés
eredményei alapján, az országoshoz
képest alacsonyabbak a járási adatok
- bizonytalan a hazai és nemzetközi
forrásokból megvalósult pályázatok
hosszútávú fenntarthatósága
- előregedő és fogyó népesség, az
időskorúak ellátása részben
megoldott, a későbbiekben sok új
kihívásnak kell megfelelni
- munkaerő, munkaképes személyek
számának csökkenése (elvándorlás)
- mélyszegénység újratermelődése
- az alacsony iskolai végzettséggel
rendelkező nők foglalkoztatása
nehezen megoldható
- a pályázattal támogatott szabad
hozzáférésű digitális végpontok
működése a kötelező fenntarthatósági
időt követően problémás
- megélhetési bűnözés / egyes
településeken kirívóan magas a
bűncselekmények száma

támogatása, ösztönzése (pl.: lakhatási támogatás)

(drog-,és fegyverhasználat, erőszak, prostitúció)

- pályázati vagy hitelforrások az alábbi problémák megoldására: energiahatékonysági programok, ivóvíz minőség javító program, üres ingatlanok szociális bérlakássá alakítása, szegregátumok felszámolása komplex beavatkozásokkal
- "a korábbi beavatkozások fenntarthatóságának biztosítása: Biztos Kezdet Gyerekház / Bölcsőde
  - óvodai ellátás / tanoda program / szabadidő szervezés Jó kis hely program iskolai lemorzsolódást megelőző programok
- önkormányzati épületek felújítása, hasznosításához külső forrás biztosítása

- belső migráció kérdése a romáknál

2.4. Tabi járás

ERŐSSÉGEK

- a közmunkaprogram keretében, helyi szükségletek ellátására rendezett településkép kialakítása
- meglévő munkásjáratok kompenzálják a közlekedés hiányosságait.
- erős mikro, -és kistérségi társulások, amely megkönnyítik a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférést.
- az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban foglalkoztatott aktív korúak aránya magasabb, mint a többi járásban
- jól működő foglalkoztatási rendszer
- 10 %-kal nőtt az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem
- erős az idénymunka a nyári hónapokban, a Balaton közelsége miatt
- jelentősen csökken az elvándorlási egyenleg
- növekvő tendenciát mutat 2013-óta a 0 - 2 évesek száma
- ingyenes gyermekétkeztetés
- családsegítő munkájának eredményeként, a vonatkozó jogszabályok szerint a rászorulókat hozzájutnak a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz

GYENGESÉGEK

- a munkába járásnál problémát okoznak a közlekedésbeli hiányosságok
- a foglalkoztatók által indított járatok miatt a Volán hatékonysága nem javul
- közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani
- rossz állapotban lévő utak
- eltérő a közbiztonsági helyzet
- gyenge a roma nemzetiségi önkormányzatok közösségi szerepvállalása
- a települések nem rendelkeznek erőforrással a családok társadalmi szerepének megerősítéséhez, családi kohézió növeléséhez, és az ezt segítő szolgáltatásokhoz (mentorálás, mentálhigiénés szakember), a szabadidős szolgáltatások megszervezéséhez (sport, kultúra)
- nő a különbség az országos átlaghoz képest a jövedelem szempontjából
- rosszabb az országos és a megyei átlagnál a természetes fogyás
- magasabb az országos és megyei átlagnál a 60 évnél idősebbek aránya
- magas azon nők száma, akinek nincs

- Jól szervezeten működik a Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ, és a kistérség szociális ellátó intézményei (Törökkoppány, Nágocs)
- aktív sportélet: kézilabda, labdarúgás, úszás
- szabad hozzáférésű digitális végpontok kialakítása
- digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése minden korosztálynak
- erős az önkéntesség és az összefogás
- jobb az országos és megyei átlagnál a közüzemi ivóvíz vezetékek hálózatba bekapcsolt ingatlanok száma
- falubusz igénybevétele a napi tevékenységek során közfeladat ellátására a pályázati elszámolásnak megfelelően, sokszor a célcsoport igényeihez igazodva
- meg a 8. általános iskolai végzettsége a férfiakhoz képest
- nagyobb az országos átlagnál a hátrányos helyzetű gyerekek száma (dupla)
- nagyobb a járási átlagnál a női munkanélküliség
- kevés a hátrányos helyzetű - sajátos nevelést igénylő gyerek életminőségét javító, tanulást támogató gyógyászati segédeszközök beszerzésének lehetősége, kölcsönzés lehetősége
- jelentősen növekedett 2007 óta a házi segítségnyújtásban részesülők száma
- folyamatosan nő a gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma
- túltelített a fogyatékosok nappali ellátását szolgáló intézményhálózat
- turisztikai fejlesztések, a helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg
- alacsony fokozatú, nem energiahatékony a lakóingatlan állomány nagy része, a megyében a legrosszabb az aránya
- nem jól működik a települések szakembermegtartó képessége humánerőforrás hiány, és üzleti szolgáltatáshiány alakul ki (fodrász)
- megélhetési bűnözés / egyes településeken kirívóan magas a bűncselekmények száma (drog-,és fegyverhasználat, erőszak,

prostitúció)

- kevés a működő civil szervezetek száma

LEHETŐSÉGEK

- természeti kincsekre és történelmi adottságokra épülő turisztikai fejlesztések (horgásztó, arborétum, állatsimogatók, vadászat, melegvizes források, turistautak, kerékpárutak, kastély hasznosítása, lovagi torna)
- különböző szakterületi stratégiák összehangolása (felzárkózás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, lakhatás, szociális szolgáltatások)
- szolgáltatások eléréséhez szükséges mobilitás támogatása (foglalkoztatás, oktatás, közszolgáltatások)
- hatékonyabb szolgáltatásszervezés a települések együttműködésének kihasználásával
- bűnmegelőzés, ehhez kapcsolódóan prevenció és tájékoztatás
- lakosság ellátását biztosító szolgáltatások bővítése (egészségügyi, szabadidős, szociális)
- humánerőforrás mobilitás támogatása, ösztönzése (pl.: lakhatási támogatás)
- pályázati vagy hitelforrások az alábbi problémák megoldására: energiahatékonysági programok, ivóvíz minőség javító program, üres ingatlanok szociális bérlakássá alakítása, szegregátumok

VESZÉLYEK

- bizonytalan a hazai és nemzetközi forrásokból megvalósult pályázatok hosszútávú fenntarthatósága
- elöregedő és fogyó népesség, az időskorúak ellátása részben megoldott
- munkaerő, munkaképes személyek számának csökkenése (elöregedés)
- a pályázattal támogatott szabad hozzáférésű digitális végpontok működése a kötelező fenntarthatósági időt követően problémás
- jelentős belső migráció a romáknál
- szennyvízhálózat fejlesztéséhez szükséges forráshiány
- mélyszegénység újratermelődése
- nincsenek eladó ingatlanok, a letelepedést nehezíti

felszámolása komplex
beavatkozásokkal, önkormányzati
épületek felújításához,
hasznosításához

2.5. Kaposvári járás

ERŐSSÉGEK

Falubusz és falugondnoki szolgálat feladatellátása a napi tevékenységek segítésére a célcsoportok igényeihez igazodva.

Jelentős a helyi felzárkózás-politikai beavatkozások egyházi szerepe egyes településeken. (szabadidő-szervezés, étkezés biztosítása, rászorulóknak táborszervezés)

Erős a települési önkormányzattal együttműködő roma nemzetiségi önkormányzat

egyres településeken.

Aktív közösségi életet támogató szolgáltatások, pályázatok.

Ingyenes gyermekétkeztetés biztosítása.

Rászorulók bekerülése a rendszeres gyermekvédelmi támogatás körébe a családsegítő munkájának eredményeként.

Hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozása (Csányi Alapítvány, Arany program, települési ösztöndíjrendszer).

Sporttevékenységek közösségépítő ereje.

Aktív sportélet a megyeszékhelyhez közeli településeken.

Közfoglalkoztatás a leghátrányosabb személyek munka világában maradását segíti elő.

Mintakertészet működtetése (közmunaprogramhoz kapcsolódóan, célcsoportok támogatása)

A közmunaprogram keretében, helyi

GYENGESÉGEK

Az inaktívak között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek és a romák.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

A megyehatárnál fekvő kistelepülések közlekedési problémába ütköznek, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzáférés is nehezebb számukra.

A kistelepülések gyerekeinek oktatáson túli iskolai szolgáltatásokhoz való hozzáférését (szakkörök, sportolás, kulturális és szabadidős programok) szűkítik a rendelkezésre álló közlekedési lehetőségek.

Az egyház elvesztette jelentőségét, közösségösszetartó erejét a legtöbb településen.

A roma nemzetiség 40 %-a gyermekkorú, 40 %-a pedig fiatal felnőtt. Képzettségi szintjük, gazdasági aktivitásuk jelentősen elmarad a megyei szinttől.

Legtöbb településen gyenge a roma nemzetiségi önkormányzatok közösségi szerepvállalása.

A települési önkormányzatoknak nincs információjuk a településen élő fogyatékosok számáról, állapotáról.

Települési ösztöndíj program keretében kinevelt fiatalokat a település nem tudja megtartani.

Nincs bérlakás a fiatalok letelepedéséhez.

szükségletek ellátása(kertészet működtetése), és rendezett településkép kialakítása.

Szabad hozzáférésű digitális végpontok.

Digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése minden korosztálynak.

Szűrővizsgálatok rendszeres megszervezése, aktív részvétellel.

Jól működő oktatási rendszer (civil szervezetek segítségével és sikeres pályázatok által)

Több szociális ellátó intézmény működése a kistérségben.

Meglévő munkásjáratok kiegészítik a közlekedés hiányosságait.

Erős mikro, -és kistérségi társulások, amely megkönnyítik a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Erős az önkéntesség és az összefogás az idősebb korosztály tekintetében egyes településeken.

Kevés gazdasági, ipari, kereskedelmi munkalehetőség van a településeken, erre csak a közfoglalkoztatási munkaprogram ad lehetőséget.

Mélyszegénység újratermelődése.

A tartós munkanélküliek aránya a nők esetében magasabb.

Munkaerő, munkaképes személyek számának csökkenése. (elvándorlás, elöregedés)

Hiányos és rossz minőségű az úthálózat.

Egészségügyi ellátás: betöltetlen és kiöregedő háziorvosi praxisok.

Időskorúak ellátása részben megoldott, a későbbiekben sok új kihívásnak kell megfelelni.

Bizonytalan a hazai és nemzetközi forrásokból megvalósult pályázatok hosszútávú fenntarthatósága.

Infrastruktúra hiányosságai: szennyvízelvezetés, gáz, esetenként internet

A települések nem rendelkeznek erőforrással a családok társadalmi szerepének megerősítéséhez és az ezt segítő szolgáltatásokhoz, valamint a szabadidős szolgáltatások megszervezéséhez

Fiatalok patrióta szellemének hiánya.

LEHETŐSÉGEK

Szükséges a gyermekvédelmi ellátórendszer további erősítése.

A járásban megtalálható településszerkezet indokolná, hogy a 600 fő feletti települések is létrehozassanak falugondnoki szolgálatot.

Falubuszok beszerzésének újabb lehetősége, kibővített feladatok ellátásához, pénzügyi forrás biztosítása.

Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatás létrehozása.

Munkalehetőségek teremtése.

Roma nemzetiségi önkormányzat aktívabb részvétele a település életében.

Roma közösségek információhoz juttatása és motiválása a programokon való részvételre

A roma kultúra népszerűsítése és értékékként való elismerése.

Természeti kincsekre és történelmi hagyományokra épülő turisztikai fejlesztések.

Család és Gyermekjóléti Szolgálatok humánerőforrás fejlesztése.

A család társadalmi szerepének megerősítése és az ezt segítő szolgáltatások fejlesztése.

Munkaerőpiac igényeihez igazított felnőtt-és szakképzés.

Iskolai lemorzsolódást megelőző programok (kortárs-mentorálás, pszichológus)

Önálló életvitelt támogató szolgáltatások, a hátrányos helyzetű fiatalok részére

Végzettség nélküli iskolaelhagyók számára intézményközi együttműködési modellek

VESZÉLYEK

A települések több mint 25%-a zsáktelepülés, az aprófalvak problémái a térségben hatványozottan jelentkeznek.

Vannak olyan települések, amelyek számára a falugondnoki szolgáltatás elindítása nem lehetséges, mivel a településeknek saját bevételeikből is szükséges a szolgálat működését finanszírozni. Jelentős migráció figyelhető meg a kisebb településekről a nagyobbak irányába, mely „elvárosiasodást” eredményez.

A településeken elöregedés jellemző, kivéve a megyeszékhelyhez közeli falvakban és a zömében romák lakta helyeken.

A folyamatosan növekvő életkor miatt az időskori demenciával élők számának emelkedése.

Helyben nincs munkalehetőség.

A munkába járásnál problémát okoznak a közlekedés hiányosságai.

Közfoglalkoztatott réteg sok esetben nem alkalmas a munkára, főként nők maradtak a rendszerben.

Közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani.

Nem működik jól a települések szakembermegtartó képessége: humánerőforrás hiány (óvónő, pénzügyi szakember) és üzleti szolgáltatáshiány alakul ki (fodrász).

A foglalkoztatók által indított járatok miatt a Volán hatékonysága nem javul.

KLIK által fenntartott iskolák miatt megszűnik a helyi identitás, illetve ki sem alakul a gyermekeknél, ahol az önkormányzat és az iskola közötti kapcsolat gyenge.

A középiskolás korosztálynál jellemző, hogy a

kialakítása.

A középiskolás rétegnek is programok, szervezett szabadidős tevékenységek.

Sport infrastruktúra fejlesztése.

Hátrányos helyzetű - sajátos nevelést igénylő gyerekek életminőségét javító, tanulást támogató gyógyászati segédeszközök beszerzésének, kölcsönzésének lehetősége.

Társadalmi vállalkozások, szociális szövetkezetek létrehozása, fenntarthatóvá tétele.

Rugalmas foglalkoztatási formák az önkormányzat által fenntartott intézményekben.

Munkaerőpiaci mentortámogatás, felzárkózási mentorhálózat, pályaaorientáció.

Az infrastrukturális hiányosságok a településszerkezetet kisebb, 3-5 községes csoportokra tagolják, amely település csoportoknak egy-egy falu képezi a kialakult természetes központját.

Hatékonyabb szolgáltatásszervezés a települések együttműködésének kihasználásával

Lokális infrastruktúra állapotának javítása, az oktatási és kulturális erőforrásokhoz és a szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés.

Az ismeretlen tulajdonú, elhanyagolt ingatlanok önkormányzati tulajdonba vétele és szociális bérlakássá alakítása.

Pályázati vagy hitel források az alábbi problémák megoldására: üres ingatlanok szociális bérlakássá alakítása, energiahatékonysági programok, ivóvíz minőség javító program, szegregátumok felszámolása komplex beavatkozásokkal, önkormányzati épületek felújítása, hasznosítása,

szakma megszerzése előtt elhagyják az iskolát, illetve újba kezdenek, sok a csellengő gyerek.

Külföldi tulajdonban lévő ingatlanok elhanyagoltak. A tulajdonos ismeretlen, az önkormányzatra hárul ezen ingatlanok környékének karbantartása.

Kiestek a szegregátum felszámolására irányuló pályázatokból a 80-90% feletti roma lakosú települések, így leszakadásuk még nagyobb mértékűvé válhat.

A lakosság eladósodottságával kapcsolatban az önkormányzatok nem rendelkeznek teljes körű adatokkal.

A mélyszegénységben élők nem veszik igénybe az ingyen étkeztetést.

Folyamatosan nő a gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma.

Az elszegényedő családokban a gyermekek ellátottsága romlik.

Turisztikai fejlesztések, a helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg.

szennyvízelvezetés megoldása.

Szociális és oktatási területen a felsőfokú szakképesítéshez kötött elvárásokat enyhíteni lehetne középfokúra és munka mellett megoldani a beiskolázást.

2.6. Fonyódi járás

ERŐSSÉGEK

Fejlett jól elérhető alsó és középfokú oktatási intézményrendszer

Munkalehetőség a szakképzett és a végzettség nélküli rétegnek is

Falubusz igénybevétele a napi tevékenységek során közfeladat ellátására a pályázati elszámolásnak megfelelően, sokszor a célcsoport igényeihez igazodva

Vállalkozások magas száma érezhető

Családsegítő munkájának eredményeként, a vonatkozó jogszabályok szerint a rászorulókat hozzájutnak a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz

Rászorulókat bekerülése a rendszeres gyermekvédelmi támogatás körébe a családsegítő munkájának eredményeként.

Jól szervezeten működik az egészségügyi ellátás

Jó közlekedési adottság (M7-es autópálya végighalad az illetékességi terület északi részén)

A térség természeti adottságai kedveznek a horgász, vadász és sport turizmusnak

Jelentős borászati és gasztronómiai kultúra megléte a térségben

Gazdag kulturális (történelmi, néprajzi) örökség

Turizmusnak köszönhetően jelentős anyagi forrással rendelkeznek az önkormányzatok

Műemléki épületek, értékes tárgyi emlékek megléte

Aktív közösségi és sportéletet támogató szolgáltatások biztosítása

Jelentős a civil szervezetek aktivitás

Digitális kompetenciafejlesztő képzések

GYENGESÉGEK

Elvándorlás, előregedés jellemző

Szezonális foglalkoztatás

Humán erőforrás hiány a szolgáltatásoknál, vendéglátásban

Eltérő a közbiztonsági helyzet

A települési önkormányzatoknak nincs információjuk a településen élő fogyatékosok számáról, állapotáról.

Munkaerő, munkaképes személyek számának csökkenése. (elvándorlás, előregedés)

Nem működik jól a települések szakembermegtartó képessége humán erőforrás hiány, és üzleti szolgáltatáshiány alakul ki

A helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg

Bizonytalan a hazai és nemzetközi forrásokból megvalósult pályázatok hosszútávú fenntarthatósága.

Rossz állapotban lévő belső utak, járdák

Gyenge a roma nemzetiségi önkormányzatok közösségi szerepvállalása

Folyamatosan nő a gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma

A szolgáltatók eszközei, gépparkjai elavultak

szervezése minden korosztálynak biztosított

Települések rendelkeznek szabad hozzáférésű digitális végpontokkal

LEHETŐSÉGEK

Család és Gyermejjóléti Szolgálatok humánerőforrás fejlesztése.

A család társadalmi szerepének megerősítése és az ezt segítő szolgáltatások fejlesztése.
Munkaerőpiac igényeihez igazított felnőtt-és szakképzés.

Iskolai lemorzsolódást megelőző programok (kortárs-mentorálás, pszichológus)

Önálló életvitelt támogató szolgáltatások, a hátrányos helyzetű fiatalok részére

Végzettség nélküli iskolaelhagyók számára intézményközi együttműködési modellek kialakítása.

A középiskolás rétegnek is programok, szervezett szabadidős tevékenységek.

Különböző szakterületi stratégiák összehangolása (felzárkózás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, lakhatás, szociális szolgáltatások)

Szolgáltatások eléréséhez szükséges mobilitás támogatása (foglalkoztatás, oktatás, közszolgáltatások)

Hatékonyabb szolgáltatásszervezés a települések együttműködésének kihasználásával

Bűnmegelőzés, ehhez kapcsolódóan prevenció és tájékoztatás

Humánerőforrás mobilitás támogatása, ösztönzése

Az ország 2. legkeresettebb turisztikai desztinációja a Balaton

VESZÉLYEK

Közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani.

Nem működik jól a települések szakembermegtartó képessége: humánerőforrás hiány

A foglalkoztatók által indított járatok miatt a Volán hatékonysága nem javul.

A középiskolás korosztálynál jellemző, hogy a szakma megszerzése előtt elhagyják az iskolát, illetve újba kezdenek, sok a csellengő gyerek.

Előregedő és fogyó népesség, az időskorúak ellátása részben megoldott

Munkaerő, munkaképes személyek számának csökkenése (előregedés)

Nincsenek vagy magas árfekvésűek az eladó ingatlanok, mely a fiatalok letelepedését nehezíti

Az Operatív Programokhoz való hozzáférés a kisebb vállalkozásoknak erősen korlátozott

Rutinos, tapasztalt vállalkozói szektor eltűnése

Hátrányos helyzetű települések további leszakadása

A támogatásból megvalósított projektek kötelező üzemeltetési idő alatti fenntartása bizonytalan

Alulképzettség

Visszafordíthatatlan elszegényedés

Természeti kincsekre és történelmi adottságokra épülő további turisztikai fejlesztések

Balaton adta vonzerő növelése

Innovatív megújuló energiatermelés

Dél-Baltoni vasútvonal fejlesztésének pozitív hatásai

67-es gyorsforgalmi út elkészülésének pozitív hatása a térségre

Támogatott vidékfejlesztési beruházások –
Egyéb Operatív Programok nyújtotta fejlesztési lehetőségek

Mélyszegénység újratermelődése

A szociális rászorultság növekedése

Közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani

Szűkülő turisztikai szezon

Szántó és erdőterületek nagy része külső befektetők kezében van

Balaton és ahhoz kapcsolódó turizmus lehetőségei messze nincsenek kihasználva

A munkába járásnál problémát okoznak a közlekedési hiányosságok

Az egyház jelenlétének csökkenése

2.7. Marcali járás

ERŐSSÉGEK

- a körjegyzőségek településeinek valóban hatékony együttműködése
- a közmunkaprogram keretében, helyi szükségletek ellátására saját gazdálkodás, kertészet működtetése, rendezett településkép kialakítása
- falubusz igénybevétele a napi tevékenységek során közfeladat ellátására a pályázati elszámolásnak megfelelően, sokszor a célcsoport igényeihez igazodva
- aktív működő civil szervezetek
- erős a sporttevékenységek közösségépítő ereje
- ingyenes gyermekétkeztetés
- családsegítő munkájának eredményeként, a vonatkozó jogszabályok szerint a rászorulókat hozzájutnak a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz
- szabad hozzáférésű digitális végpontok kialakítása
- rendszeres szűrővizsgálatok szervezése
- sokszínű turisztikai attrakció és annak fejlesztése kitörési lehetőséget biztosít (pl.: természeti adottságok, vadászat)
- folyamatos rendőri jelenlét, javuló

GYENGESÉGEK

- hiányos a Család és Gyermekjóléti Szolgálatok humán erőforrása
- a település nem rendelkezik erőforrással a családok társadalmi szerepének megerősítéséhez, családi kohézió növeléséhez, és az ezt segítő szolgáltatásokhoz (mentorálás, mentálhigiénés szakember), a szabadidős szolgáltatások megszervezéséhez (sport, kultúra)
- nem jellemzők az iskolai lemorzsolódást megelőző programok
- minden településen megtalálhatóak külföldi tulajdonú, elhanyagolt ingatlanok
- közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani, - a közfoglalkoztatási adatokat a Kormányhivatal tartja nyilván, emiatt a települések kevésbé hatékonyan tartják ezt a foglalkoztatást (elsődleges információk hiánya)
- jellemző a roma lányok korai, végzettség nélküli iskolaelhagyása
- turisztikai fejlesztések, a helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg
- problémás a teljes közműhálózatra való csatlakozás
- megoldatlan az egyedülálló

közbiztonság

- kistérségi együttműködésben hatékonyan megoldott egészségügyi alapellátás
- a Balaton-parti településeken jelentős a turizmus
- járásközpontban nagyfoglalkoztatók működnek, álláslehetőség folyamatosan biztosított

időskorúak elhelyezése és ellátása

- alacsony fokozatú, nem energia hatékony a lakóingatlan állomány nagy része, valamint sok, kihasználatlan, üresen álló ingatlan van
- rossz állapotban lévő közutak
- nehezen aktivizálható a lakosság nagy része a közösségi programokban
- ritka menetrendszerinti járatok, a csatlakozások nincsenek összehangolva
- sokan nem a helyi óvodákba íratják a gyerekeket
- Balaton törvény szabályozása miatt több településen ellehetetlenült a csatorna bevezetése
- szakellátásban illetékes kórház szakemberhiánnyal és hosszú várólistával tudja csak a betegeket fogadni

LEHETŐSÉGEK

- további helyi és térségi turisztikai lehetőségek fejlesztése (borászat, vadászat, szálláshely, tematikus programok, feltáratlan régészeti lelőhelyek)
- különböző szakterületi stratégiák összehangolása (felzárkózás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, lakhatás, szociális szolgáltatások)
- helyi jó gyakorlatok, egymás

VESZÉLYEK

- magas az egészségügyi alapellátást helyben nyújtó betöltetlen és kiöregedő háziiorvosi praxisok száma
- bizonytalan a hazai és nemzetközi forrásokból megvalósult pályázatok hosszútávú fenntarthatósága, önerő hiányában jó lehetőségeket kínáló fejlesztések nem valósulnak meg
- előregedő és fogyó népesség, az időskorúak ellátása részben

- kultúrájának megismertetése a többi település számára (idősekre való odafigyelés, műveletlen háztáji területek, melyek önellátásra alkalmasak lennének)
- hatékony szolgáltatásszervezés a települések együttműködésének kihasználásával
  - gazdátlan, hosszú ideje elhagyott ingatlanok önkormányzati tulajdonba vonása, felújítása, hasznosítása
  - lakosság ellátását biztosító szolgáltatás-portfólió bővítése (egészségügyi, szabadidős, szociális)
  - szolgáltatások eléréséhez szükséges mobilitás támogatása (foglalkoztatás, oktatás, közszolgáltatások)
  - "humán erőforrás mobilitás támogatása, ösztönzése (pl.: lakhatási támogatás)"
  - pályázati vagy hitelforrások az alábbi problémák megoldására: energiahatékonysági programok, ivóvíz minőség javító program, üres ingatlanok szociális bérlakássá alakítása, szegregátumok felszámolása komplex beavatkozásokkal
  - a korábbi beavatkozások fenntarthatóságának biztosítása: Biztos Kezdet Gyerekház / Bölcsőde – óvodai ellátás / tanoda program / szabadidő szervezés / Jó kis hely program / iskolai lemorzsolódást megelőző programok
  - külső forrás biztosítása az önkormányzati tulajdonú üres
- megoldott, a későbbiekben sok új kihívásnak kell megfelelni
- munkaerő, munkaképes személyek számának csökkenése (elvándorlás)
  - mélyszegénység újratermelődése
  - foglalkoztatási mobilizáció hiánya illetve a közlekedési nehézségek akadályozzák a felzárkózást
  - az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők foglalkoztatása nehezen megoldható
  - megélhetési bűnözés, drogproblémák
  - felnőttoktatás hiányosságai, nem piacképes tudás
  - az országos kompetencia mérés eredményei alapján, az országoshoz képest alacsonyabbak a járási adatok
  - digitális eszközök használata miatt megszűnt az emberek között a kommunikáció – nincs igény a közösségi programokra
  - közfoglalkoztatás szabályainak hátrányosan érinti a települési önkormányzatok feladatellátását
  - a külföldi tulajdonú, elhanyagolt ingatlanok közegészségügyi problémát jelentenek
  - alacsony fokú oktatási intézményeket a magas fokú szakemberhiány miatt össze kell vonni, illetve be kell zárni
  - eltérés az érdekekben a járásközpont és a járás többi települések között
  - területileg illetékes kórház jelentős problémákkal küzd, mely az ellátást

- épületek felújításához, szociális bérlakássá, szociális otthonná alakításához
- felzárkózási mentorhálózat működtetése
  - meleg vizes fürdő szolgáltatásainak fejlesztése, bővítése
  - lakásfenntartási támogatás jó tapasztalatokkal
  - a piaci igényeknek megfelelő tudás megszerzése
  - a Balaton-parti települések turistaforgalmának háttértelepülésekre való vonzása turisztikai attrakciókkal
- és a működést is akadályozza
- kistelepülésen élők identitástudata jelentősen változik a helyi alapfokú oktatás megszűnésével
  - a főváros és a megyeszékhely, valamint a járásközpont elérése tömegközlekedéssel nehéz, egyes települések esetében lehetetlen

2.8. Siófoki járás

ERŐSSÉGEK

- aktív egyházi szerep a helyi felzárkózás-politikai beavatkozások végrehajtásában (szabadidő-szervezés, önkéntesség, étkezés biztosítása, rászorulóknak táborszervezés)
- erőteljes balatoni idénymunka
- hatékony szolgáltatásszervezés a települések együttműködésének kihasználásával
- a helyi szükségletek ellátására az önkormányzatok saját GAMESZ-t (Gazdasági Műszaki Ellátó Szolgálatot) működtetnek
- falubusz igénybevétele a napi tevékenységek során a közfeladat ellátására a pályázati elszámolásnak megfelelően, sokszor a célcsoport igényeihez igazodva működik
- civil szervezetek aktív jelenléte a part menti településeken
- kistérségi együttműködésben hatékonyan megoldott az egészségügyi alapellátás
- rendszeres szűrővizsgálatok szervezése (EFI Balatonföldvár)
- a településen jól működik a rendőri jelenlét, a járőr mobil szolgáltatás, javul a közbiztonság, a kiépített kamerarendszernek köszönhetően
- a 7-es út megléte a munkahelyekre

GYENGESÉGEK

- az országos átlagot is meghaladó mértékű a népesség öregedési folyamata
- a munkaerő helyi utánpótlását jelentő fiatal korosztály csökkenése
- közmunkaprogram feltételeinek változásával a települések saját feladataikat nem tudják megoldani, a közfoglalkoztatási adatokat a Kormányhivatal tartja nyilván, emiatt a települések kevésbé hatékonyan tartják ezt a foglalkoztatást (elsődleges információk hiánya)
- magas ingatlanárak
- turisztikai fejlesztések, a helyi adottságok turisztikai hasznosítása forráshiány miatt nem valósul meg
- nehezen aktivizálható a lakosság nagy része a közösségi programokban
- jelentős gazdasági, társadalmi eltérések a partközeli és a háttértelepülések között
- A Balaton Törvény miatt a háttértelepülések nem tudnak csatlakozni a szennyvízhálózatra a vízellátáshoz képest elmaradt a szennyvízelvezetés
- belterületi utak számos településen rossz állapotúak
- a szezonban erősen leterhelt

jutásban nagy szereppel bír, és az autópálya összeköttetésben nagy szerepe van a jövőben is

- alacsonyabb az országos adatoknál az iskolai lemorzsolódás járási átlaga (7,96%)
- sokszínű turisztikai attrakció és annak fejlesztése kitörési lehetőséget biztosít (pl.: Balaton közelsége, fesztiválok, strandok)
- a háttér területek változatos vonzerői: nemzeti park, lovas-, kerékpáros-, gyalogtúra útvonalak, vadászterületek
- a vízi- és légi közlekedés alapinfrastruktúrája jelentős
- Balaton körüli kerékpárút
- szélessávú internet hálózat
- vízi sport adottságok és vitorlás hajó, szörf forgalom

egészségügyi apparátus

- zsúfolt a nyári szezonban a közlekedési rendszer
- szezonális ingadozásnak kitett piaci szektor
- a szülők munkavégzésének helye szerinti oktatási intézménybe járnak a gyermekek

LEHETŐSÉGEK

- további helyi és térségi turisztikai lehetőségek fejlesztése (borászat, szálláshely, tematikus programok)
- különböző szakterületi stratégiák összehangolása (felzárkózás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, lakhatás, szociális szolgáltatások)
- lakosság ellátását biztosító szolgáltatás-portfólió bővítése (egészségügyi, szabadidős, szociális)
- szolgáltatások eléréséhez szükséges

VESZÉLYEK

- munkaerőhiány az építő-és a vendéglátóiparban
- a pályázattal támogatott szabad hozzáférésű digitális végpontok működése a kötelező fenntarthatósági időt követően problémás
- bizonytalan a hazai és nemzetközi forrásokból megvalósult pályázatok hosszútávú fenntarthatósága, önerő hiányában jó lehetőségeket kínáló fejlesztések nem valósulnak meg

- mobilitás támogatása (foglalkoztatás, oktatás, közszolgáltatások)
- humánerőforrás mobilitás támogatása, ösztönzése (pl.: lakhatási támogatás, születési támogatás, letelepedési támogatás)
  - külső forrás biztosítása az önkormányzati tulajdonú üres épületek felújításához
  - felzárkózási mentorhálózat működtetése
  - non-profit szektor aktivitásának térségfejlesztésébe való becsatornázása
  - a közbiztonság további javítása
  - környező turisztikai vonzerők jobb bekapcsolása a tópart közlekedési rendszerébe, járatok összehangolása
  - a kerékpárút hálózat korszerűsítése és vonzerők irányában történő bővítése, a háttértelepülések összekötése
- a háttértelepüléseken a falugondnoki szolgálat hiánya
  - a jelenlegi munkaerőpiaci helyzet kedvezőtlenül hat a települési önkormányzat feladatellátására
  - negatív bűnügyi statisztika tapasztalható a fesztiválokhoz helyt adó településeken
  - a megyeszékhely tömegközlekedéssel való megközelítése problémás
  - a vendégforgalom szezonális ingadozása
  - a régió egy lábbon állásából eredő kiszolgáltatottság
  - a sokrétegű helyi társadalom különböző státuszcsoportjainak kezeletlen helyzetekből eredő konfliktusai

3. Megyei Esélyteremtő Paktum

A megyei esélyteremtési paktum egy új eszköz a helyi és térségi szintű területfejlesztési, valamint társadalmi felzárkózást előmozdító feladatok sikeres teljesítéséhez. Az EFOP-1.6.3 azonosítószámú A megyei szintű felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan elnevezésű pályázati felhívás a MEP-re vonatkozóan az alábbi definíciót tartalmazza:

A Megyei Felzárkózási Fórum által létrehozott olyan, a Szolgáltatási Út Térképen alapuló együttműködések gyűjteménye, melyek a helyi szereplőknél rendelkezésre álló eszközök, szolgáltatások, intézmények stb. felhasználásával megoldásokat nyújtanak a települési szinten jelentkező hiányok ellátására.

Ezen definíció alapján a Felzárkózási Fórum azt a döntést hozta, hogy a helyi problémák megoldását tagjainak együttműködésével kezeli, olyan egyedi megállapodások kialakításával, melyek hosszútávon biztosítják a szereplők közötti kommunikációt, információáramlást, lehetőséget adva új résztvevők csatlakozásához. Ezen tevékenység, a Megyei Esélyteremtő Paktum megállapodásai illeszkednek a projekt hosszútávú céljaihoz, melyet a Szakmai tervben fogalmaztunk meg a következőképpen:

A megvalósítás 36 hónapja alatt olyan együttműködések szeretnénk generálni, melyek eddig nem voltak jelen a települések és a civil szervezetek között, munkánkunk köszönhetően azonban rendszeressé válnak.

Célunk, hogy a projekt eredményeként kommunikációt indítsunk, valamint kialakítsuk a közös gondolkodásra törekvést a társadalom leszakadó rétegeinek felzárkózására.

A projekt fenntarthatósága tekintetében 5 fő pillért szeretnénk kiemelni, ami nélkül az elért célok hosszútávon elvesznek. Ezen pillérek némelyike túlmutat jelen projekten, de hangsúlyosan befolyásolja azt.

BIZALOM

KÖZÖSSÉGTUDAT

BELSŐ IGÉNY

TÁRSADALMI BIZTONSÁG

EMPÁTIA

A projekt tevékenységeinek hasznosulásában a legnagyobb eredményt azzal érnénk el, ha a kialakított konzultációs rendszer önjáróvá válna, önkéntes alapon továbbvitelre kerülne a települések, civil szervezetek között.

A Felzárkózási Fórum támogatásával, tagjainak részvételével és egyetértésével az alábbi együttműködések születtek a Megyei Esélyteremtő Paktum megvalósításaként:

1. Nemzeti Fogyatékosügy- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.

Célcsoport: fogyatékkal élő személyek

Beavatkozási terület: szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Intézkedés: Tájékoztatás, rendezvény szervezés

2. Somogy Megyei Kormányhivatal

Célcsoport: mélyszegénységben élők, nők, romák

Beavatkozási terület: egészségügy

Intézkedés: Egészségügyi prevenció szervezése, szűrések, tájékoztatás

3. Somogy Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Célcsoport: romák

Beavatkozási terület: foglalkoztatás, szolgáltatásokhoz való hozzáférés,

Intézkedés: tájékoztatás, hagyományőrzés, érdekképviselet

Az együttműködési megállapodások jelen dokumentum mellékleteként kerülnek csatolásra, a megvalósítás pontos részleteit az egyedi megállapodások tartalmazzák, részletezik.